

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 21Pc/11/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123455101
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislava Nosková
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2024:6123455101.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica, sudkyňou JUDr. Stanislavou Noskovou, v právnej veci navrhovateľ A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom: C. XXXX/XX, XXX XX D. D., právne zast. JUDr. Matej Hríbik, advokát, so sídlom AK: Kukučínova 20, 974 01 Banská Bystrica, proti odporcom 1/ E. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom: C. XXXX/XX, XXX XX D. D., t.č. C. XX, XXX XX D. D., 2/ F. G., nar. XX.XX.XXXX, E. H., I., trvale bytom: C. XXXX/XX, XXX XX D. D., štátny občan Ukrajiny, o návrhu na určenie výživného na plnoleté dieťa, takto

rozhodol:

I. Matka E. B., nar. XX. XX. XXXX je p o v i n n á prispievať na výživu navrhovateľa mesačne sumou 250,- Eur, vždy do 15. dňa v mesiaci k rukám navrhovateľa, počnúc dňom podania návrhu 06. 12. 2023.

II. Otec F. G., nar. XX. XX. XXXX je p o v i n n ý prispievať na výživu navrhovateľa mesačne sumou 250,- Eur, vždy do 15. dňa v mesiaci k rukám navrhovateľa, počnúc dňom podania návrhu 06. 12. 2023.

III. Nedoplatok na výživnom za obdobie od 06. 12. 2023 do 22. 04. 2024 vo výške 1.120,- Eur je otec F. G., nar. XX. XX. XXXX p o v i n n ý zaplatiť v lehote 15 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ podal na tunajší súd návrh, ktorým žiadal o určenie vyživovacej povinnosti jeho rodičov. Rodičia sa na výživnom navrhovateľa do dňa rozvodu podieľali spoločne, avšak odo dňa rozvodu manželstva spolu prestali bývať a matka sa odsťahovala do bytu na štvrtom poschodí na tej istej adrese C. XXXX/XX, D. D.. Rodičia spolu prestali riadne komunikovať. Navrhovateľ sa so svojimi žiadosťami o úhrady nákladov na život a predovšetkým na štúdium na strednej škole v Košiciach obracal striedavo raz na otca a raz na matku. Navrhovateľ a otec sa navzájom tak odcudzili, že otec odmietol ďalej živiť navrhovateľa a dotovať jeho štúdium. Z tohto dôvodu sa so všetkými nákladmi navrhovateľ začal obracať na svoju matku, ktorá sa podľa svojich možností snaží dotovať a znášať celé náklady na život a štúdium navrhovateľa sama. Navrhovateľ študuje na strednej odbornej škole veterinárnej v Košiciach, kde v súčasnej dobe navštevuje 4. ročník. V súčasnej dobe nemá s otcom žiadny vzťah a s mamou udržiava dobrý vzťah. Navrhovateľovi chodí prídavok na dieťa vo výške 60,- Eur, z ktorého si hradí svoje výdavky. Od mája roku 2023 býva v spoločnej domácnosti s matkou. Od septembra 2023 spolu s matkou žijú v nájomnom byte od mesta Banská Bystrica na ulici C. XX, kde majú upravený nájom vo výške 251,- Eur a 20,- Eur energie. Vzhľadom na to, že byt obývajú 2 osoby výška na jednu osobu predstavuje čiastku 135,50 Eur. Mesačné náklady si navrhovateľ vyčíslil: mesačník na autobus 17,50 Eur, paušál 24,- Eur, strava na internáte 127,- Eur, poplatok za ubytovanie na internáte 90,- Eur, sporenie 20,- Eur, cestovné do Banskej Bystrice a späť 30,- Eur, drogéria 20,- Eur, strava 60,- Eur, ošatenie 50,- Eur. Spolu 438,50 Eur. Okrem uvedených mesačných nákladov uhrádza ešte ročne nasledovné položky:

poplatky na ortopédiu 48,- Eur, stužková 180,- Eur, ZRPŠ 80,- Eur, učebnice do školy 30 Eur, spolu vo výške 338,- Eur, čo po prepočte na 1 kalendárny mesiac predstavuje čiastku 28,17 Eur. Navrhovateľ z dôvodu štúdia a prípravy na budúce povolanie sa nemôže toho času riadne zamestnať a sám si uhrádzať náklady na svoj život, jediný jeho príjem je z rodinných prídavkov vo výške 60,- Eur, ktoré absolútne nepostačujú na jeho výživu. V priebehu letných prázdnin chodí príležitostne brigádovať, kde si zarobí maximálne 300,- Eur za 2 mesiace. Celkové mesačné náklady navrhovateľa sú spolu vo výške 602,17 Eur, navrhovateľ poberá rodinné prídavky 60,- Eur a zvyšné náklady od mája 2023 znáša v plnej miere matka navrhovateľa. Matka bola naposledy zamestnaná v reštaurácii San Angelo, popritom si privyrába vo viacerých gastro prevádzkach, kde jej príjem je každý mesiac iný. Matka má ešte jednu vyživovaciu povinnosť a to navrhovateľovu sestru – dvojičku, matka je vlastníčkou osobného motorového vozidla značky Suzuki Ignis a auta značky Mercedes zakúpeného v roku 2000. Otec navrhovateľa v súčasnej dobe býva na adrese C. XXXX/XX, D. D., uvedený byt má v prenájme a jeho mesačné náklady sú nájomné, energie, mesačný predpis spolu vo výške 430,- Eur. Je zamestnaný v spoločnosti ECS Slovensko s.r.o. kde by mal pracovať na pracovnej pozícii montážny technik. Jeho priemerný čistý mesačný príjem za obdobie posledných troch mesiacov (7-9.2023) je vo výške 1.171,74 Eur. Otec má ešte jednu vyživovaciu povinnosť a to navrhovateľovu sestru - dvojičku. Otec poberá na navrhovateľa a jeho sestru daňový bonus po 50,- Eur. V otcovej domácnosti žije tohto času navrhovateľova sestra, ktorej okrem nákladov na ubytovanie uhrádza aj stravu. Nakoľko v prípade otca nedochádza k úhrade výživného vôbec navrhol navrhovateľ zaviazat' ho uhradiť zameškané zročné výživné odo dňa podania návrhu v mesačných splátkach po 30,- Eur mesačne až do jeho splatenia spolu s bežným výživným.

2. Okresný súd Banská Bystrica uznesením sp.zn. 21Pc/11/2023 zo dňa 11.12.2023 zaviazal otca navrhovateľa prispievať mu na výživu mesačne vo výške 122,77 Eur a to do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Uznesenie sa stalo právoplatným dňa 05.01.2024 a vykonateľným dňa 19.12.2023.

3. Otec k návrhu uviedol, že môže platiť výživné na syna v sume 150,- Eur mesačne, lebo platí za byt 430,- Eur, pôžičku okolo 300,- Eur a stará sa o dcéru J. B.. Dodatočne súdu predložil výplatné pásky za mesiace 1/2024, 12/2023, 11/2023, prvú stranu Zmluvy o spotrebiteľskom úvere a vyčíslenie mesačných výdavkov: strava 150-170,- Eur, bývanie 430,- Eur, vreckové 50,- Eur, mesačník 12,- Eur.

4. Matka s návrhom navrhovateľa súhlasila v celom rozsahu. Ona synovi prispieva výživným v celkovej sume 600,- Eur, na výživu, úhradu bytu, školské výdavky, výlety, lekára.

5. Súd vytýčil pojednávanie na deň 22.04.2024 a vykonal dokazovanie najmä oboznámením sa s návrhom, vyjadreniami otca a matky, rodným listom navrhovateľa, výsluchom svedkyne, detailom pohybu na účte a zistil nasledovný skutkový stav.

6. Navrhovateľ A. B. sa narodil dňa XX.XX.XXXX matke E. B. a otcovi F. G.. V súčasnosti býva v spoločnej domácnosti s matkou a podľa potvrdenia o návšteve školy z 03.12.2023 navrhovateľ navštevuje v školskom roku 2023/2024 4.A Strednej odbornej školy veterinárnej Košice – Barca.

7. O vyživovacej povinnosti otca navrhovateľa voči navrhovateľovi bolo rozhodované (neodkladné opatrenie) Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp.zn. 21Pc/11/2023 zo dňa 11.12.2023, právoplatné dňa 05.01.2024 a vykonateľné 19.12.2023, a to tak, že otec navrhovateľa bol povinný platiť výživné na navrhovateľa 122,77 Eur mesačne vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľa. Neodkladné opatrenie trvá až do právoplatného skončenia vo veci samej.

8. Z výplatných pásov otca má súd za preukázané, že mu bolo vyplatené na účet:

7/2023 suma 1.263,38 Eur

8/2023 suma 1.142,34 Eur

9/2023 suma 1.109,50 Eur

11/2023 suma 1.623,10 Eur

12/2023 suma 1.114,58 Eur

1/2024 suma 1.318,30 Eur.

Je mu vyplácaný aj daňový bonus vo výške 100,- Eur.

9. Zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere (len prvá strana) Poštovej banky má súd za preukázané, že otcovi bol poskytnutý účelový úver určený na refinancovanie vo výške 7.000,- Eur, s počtom mesačných splátok

36, termín konečnej splatnosti 15.02.2027 a s výškou mesačnej splátky 234,96 Eur. Celková čiastka, ktorú bude odporca 2/ povinný uhradiť je 8.458,34 Eur. K úveru odporca 2/ uviedol, že si ho bral až po rozvode manželstva.

10. Podľa § 62 ods. 1, 2, 4, 5 Zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (Zákon o rodine), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

11. Podľa § 65 ods.3 Zákona o rodine, výživné plnoletých detí upraví súd len na návrh.

12. Podľa § 75 ods.1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

13. Podľa § 78 ods.1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

14. Pri rozhodovaní súd vychádzal z cit. zákonného ustanovenia a vykonaným dokazovaním považoval za preukázané, že navrhovateľ je študentom na strednej odbornej škole, žije v spoločnej domácnosti s matkou a kombinovane na internáte a v zmysle neodkladného opatrenia je otec zaviazaný povinnosťou platiť mu výživné vo výške 122,77 Eur a to až do právoplatnosti vo veci samej sp.zn. 21Pc/11/2023. V súčasnosti otec na výživu navrhovateľa neprispieva s výnimkou jednorázovej úhrady 130,- Eur dňa 20.02.2024. Navrhovateľ poberá príspevok na dieťa vo výške 60,- Eur. Za odôvodnené výdavky navrhovateľa súd považuje nájom spolu s energiami vo výške 135,50 Eur mesačne. Mesačník 17,50 Eur, paušál 60,- Eur, keď navrhovateľ danú položku zmenil a na pojednávaní ozrejmil jej dôvodnosť, ktorá spočíva v tom, že si musel navýšiť paušál o neobmedzené dáta z dôvodu ich potreby predovšetkým pre študijné účely. Súd považoval za dôvodné aj mesačné výdaje navrhovateľa strava na internáte 127,- Eur, poplatok za ubytovanie na internáte 90,- Eur, sporenie 20,- Eur, cestovné do BB a späť 30,- Eur, drogeria 20,- Eur, strava 60,- Eur, ošatenie 50,- Eur. Súd akceptoval a považoval za dôvodné aj výdavky vyčíslené navrhovateľom ročne spolu v sume 338,- Eur aj keď majú charakter jednorázových do istej miery špeciálnych výdavkov (poplatky za ortopédiu 48,- Eur, stužková 180,- Eur, ZRPŠ 80,- Eur, učebnice 30,- Eur), keď na mesiac pripadá suma vo výške 28,17 Eur a to z dôvodu, že počas štúdia sa práve takéto nepredvídateľné/jednorázové výdavky vyskytujú, t.j. spolu s nákladmi na bývanie súd považoval výdavky navrhovateľa za dôvodné vo výške 638,17 Eur.

Pri rozhodovaní o výške výživného, na ktorú zaviazal matku a to v sume 250,- Eur mesačne, súd prihliadal predovšetkým na jej súhlas s platením mesačného výživného v navrhovateľom žiadanej sume 301,- Eur. Aj keď nemal preukázané jej skutočné príjmy. Podľa jej tvrdenia na pojednávaní sú jej mesačné príjmy okolo 900,- Eur v čistom a na „tringeltoch“ si dokáže privyrobiť nepravidelne v sume maximálne 150,- Eur. Ako svoje výdavky uviedla len náklady na bývanie a dochádzanie do zamestnania, nakoľko pracuje v gastro prevádzkach na svoju stravu má výdavky minimálne pretože sa stravuje v zamestnaní a okrem toho si môže nejakú stravu aj nosiť domov, ďalej má vyživovaciu povinnosť voči dcére a voči synovi.

Vzhľadom k tomu, že matka si plnila a stále plní vyživovaciu povinnosť voči navrhovateľovi, zameškané výživné jej nevzniklo.

Pri rozhodovaní o výške výživného, na ktorú zaviazal otca súd prihliadal na jeho príjmy, ktoré za mesiace 7/2023, 8/2023, 9/2023, 11/2023, 12/2023, 1/2024 boli v priemere vo výške 1.261,86 Eur a za výdavky považoval náklady na bývanie 430,- Eur, stravu 170,- Eur, vreckové J. 50,- Eur, mesačník 12,- Eur, dochádzanie do zamestnania 30,- Eur, splátka úveru 234,74 Eur, výživné na navrhovateľa 122,77 Eur, t.j. spolu 1.049,51 Eur pričom náklady na bývanie a stravu sú spoločné aj s dcérou. Nakoľko otec ani po dotaze súdu žiadne ďalšie výdavky neuviedol súd považoval za výdavky čisto na jeho osobu vo výške

687,73 Eur/814,96 Eur (1/2 bývania v sume 215,- Eur, 1/2 stravy 85,- Eur, dochádzanie do zamestnania 30,- Eur, výživné na navrhovateľa 122,77 Eur/250,- Eur, splátka úveru 234,96 Eur). Nakoľko priemerný čistý príjem otca je 1.261,86 Eur a jeho mesačné výdavky tak ako ich on uviedol sú 687,73 Eur (v prípade platenia výživného v prospech navrhovateľa v sume 250,- Eur sú 814,96 Eur) a okrem toho podľa jeho tvrdenia platil mesačne dcére J. mesačník 12,- Eur a vreckové 50,- Eur, pričom na pojednávaní z výpovede odporkyne 1/ a z výpovede svedkyne vyplynulo, že od januára 2024 odporca 2/ už dcére nijako neprispieva okrem toho, že platí náklady spojené s bývaním a so stravou z čoho je zrejmé, že jeho mesačný príjem pokrýva ním vyčíslené mesačné výdavky a aj prispievať navrhovateľovi výživným v sume 250,- Eur. Preto má súd za to, že je v možnostiach a schopnostiach otca navrhovateľa prispievať mu mesačne na výživné sumou 250,- Eur. Zameškané výživné vo výške 1.120,- Eur ((5 x 205,- Eur) – 130,- Eur) napriek tomu, že navrhovateľ navrhol splácať po 30,- Eur spolu s bežným výživným na žiadosť otca ho súd zaviazal splatiť jednorazovo, pričom lehotu stanovil na 15 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

15. Súd považuje za potrebné poukázať, že otcovi je vyplácaný aj daňový bonus v sume pripadajúcej na navrhovateľa vo výške 50,- Eur. Jedná sa o daňové zvýhodnenie rodičov, ktorí vyživujú vlastné či iné dieťa do 25 rokov, ktoré študuje. Nakoľko otec navrhovateľa v súčasnosti nevyživuje súd považuje za spravodlivé, aby aj daňový bonus, ktorý poberá bol zohľadnený v sume 250,- Eur na ktorú odporca 2/ zaviazal a tak aj bonus tvoril časť výživného, ktoré bude otec navrhovateľovi platiť.

16. Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že návrh na určenie vyživovacej povinnosti je čiastočne dôvodný, avšak nebolo možné mu úplne vyhovieť. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov voči dieťaťu trvá, kým nie je schopné samé sa živiť. Kedy túto schopnosť dieťa nadobudne závisí od okolností konkrétneho prípadu, pričom medzi rozhodujúce faktory na strane dieťaťa patrí vek, zdravotný stav, štúdium, schopnosť sa zamestnať a pod. Súd zistil, že navrhovateľ nie je schopný sám sa živiť, pretože je ešte študentom strednej školy, a to štvrtého ročníka, s tým, že nasledujúci školský rok bude pokračovať v štúdiu na vysokej škole. Súd nezistil, že by plnenie vyživovacej povinnosti bolo v rozpore s dobrými mravmi. Na základe takto zisteného skutočného stavu veci mal súd za to, že odôvodneným potrebám navrhovateľa a schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom matky a otca zodpovedá výživné vo výške po 250,- Eur mesačne, ktoré súd považoval za primerané. Súd nemohol návrhu celkom vyhovieť, nakoľko má za to, že nie je v možnostiach a schopnostiach matky a otca platiť mesačne 301,- Eur a to aj s poukazom na ďalšiu vyživovaciu povinnosť voči dcére a to aj keď ju nemajú stanovenú súdom.

17. Podľa § 333 CSP neodkladné opatrenie zanikne, ak uplynul čas, na ktorý bolo nariadené. A teda právoplatným skončením veci 21Pc/11/2023 zanikne aj uznesenie, ktorým bola odporcovi 2/ uložená povinnosť platiť navrhovateľovi výživné v sume 122,77 Eur.

18. O trovách konania rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je p r í p u s t n é odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline, písomne v dvoch vyhotoveniach (§ 362 ods. 1, 2 CSP).

V odvolaní musí byť uvedené, ktorému súdu je určené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, kto ho robí – odvolateľ, ktorej veci sa týka, v akom rozsah odvolateľ rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a príloh tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Inak súd zhotoví kópie na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť (odvolacie dôvody) len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Banská Bystrica 22. apríla 2024